

Dr. İbrahim Çağrı ZENGİN

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakóltesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı

**TÜRK TİCARET KANUNU'NA GÖRE
ANONİM ORTAKLIK GENEL KURULUNDA
YETER SAYILAR**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	VII
İÇİNDEKİLER	XI
KISALTMALAR	XIX
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ANONİM ORTAKLIK GENEL KURULUNDA KARAR ALMA SÜRECİNİN BİR UNSURU OLARAK YETER SAYI KAVRAMI

I. Bir Kurul Organ Olarak Anonim Ortaklık Genel Kurulu	3
II. Genel Kurulda Karar Alma Süreci ve Karar	7
A. Genel Açıklamalar.....	7
B. Karar Alma Süreci.....	9
C. Genel Kurulun Faaliyetinin Ürünü Olarak Karar.....	16
1. Tanımı.....	16
2. Hukuki Niteliği.....	21
3. Türleri	24
III. Karar Alma Sürecinde Yeter Sayıların İşlevi.....	26
A. Genel Kurulun Toplanmış ve Karar Ehliyetine Sahip Kabul Edilmesinde: Toplantı Yeter Sayısı.....	27
B. Oylamanın Sonucunun Tespitinde: Karar Yeter Sayısı.....	33
IV. Yeter Sayıların Tanımı	34

İKİNCİ BÖLÜM

YETER SAYI TÜRLERİ

I. Genel Açıklamalar	35
II. İşlevleri Bakımından Yeter Sayılar	36
A. Toplantı Yeter Sayısı	36
B. Karar Yeter Sayısı.....	50
C. Karma Yeter Sayılar	57
III. Matrahına Göre Yeter Sayılar.....	59
A. Sermayeye Dayalı Yeter Sayılar.....	59
B. Oya Dayalı Yeter Sayılar	61
C. Kişi Sayısına Dayalı Yeter Sayılar	65
1. Genel Açıklamalar.....	65
2. Genel Kurulda Yeter Sayıları Kişi Sayısı Üzerinden Düzenleyen TK Hükümleri	66
3. Genel Kurulda Yeter Sayıları Kişi Sayısı Üzerinden Düzenleyen TK Hükümlerindeki “Kişi”nin Anlam ve Kapsamı	70
D. Kombine (Çifte) Yeter Sayılar	83
IV. Oran Bakımından Yeter Sayılar	93
A. Oy Birliği Yeter Sayıları	94
1. Mutlak Oy Birliği	96
a. Mutlak Oy Birliğinin TK’da Açıkça Arandığı Durumlar	97
b. Mutlak Oy Birliği Arandığı Sonucuna Yorum Yoluyla Ulaşılan Durumlar	99
(1) Sermayenin “Esas Sözleşme Metninde Taahhüt” Yoluyla Artırılması	99
(2) Payların İtibari Değerlerinin Yükseltilmesi Suretiyle Sermayenin Artırılması	101
(3) Anonim Ortaklıktaki Bütün Pay Sahiplerinin Sorumluluklarının Artmasına Neden Olan Yeniden Yapılanma Kararları.....	108

c.	Mutlak Oy Birliğinin İkincil Mevzuatta Arandığı Durumlar.....	116
(1)	Çađrı Üzerine Toplanan Genel Kurulda Gündeme Madde Eklenmesine Yönelik Karar (GKY 25/1-a) ..	116
(2)	Önceden Bildirim Yapılmadan Birikimli Oy Kullanılması (BirOyTeb 5/2)	118
(3)	Mevcut Fonlardan Fazla Miktarda Sermayenin Taahhüt Edilmesi Yoluyla Sermaye Artırımı (?)	121
2.	Nispi Oy Birliği.....	123
a.	Kavram.....	123
b.	Pay Sahiplerinin Taahhütlerinin Artırılmasına Yönelik Kararlar.....	126
(1)	Genel Olarak: Tek Borç İlkesine Aykırı Kararlar.....	126
(2)	Özel Görünümler	135
(a)	Pay Sahiplerinin Bir Kısmının Sorumluluklarının Artmasına Neden Olan Yeniden Yapılanma Kararları.....	135
(b)	Bilânço Zararlarının Kapatılması İçin Pay Sahiplerine Genel Kurul Kararıyla Ek Yükümlülük Getirilmesi	140
(c)	Pay Sahiplerine İkincil Yükümlülük Yükleyen Kararlar	154
c.	Payların Birleřtirilmesi Kararı.....	156
(1)	Payların İtibari Deđerleri Daha Yüksek Paylar Hâlinde Birleřtirilmesi	156
(2)	Payların İtibari Deđerleri Deđiřmeksizin Birleřtirilmesi (Sermaye Azaltımı Yöntemi Olarak Payların Birleřtirilmesi)	159
d.	Müktesep Hakları Sınırlandıran veya Kaldıran Kararlar	165
e.	İkincil Mevzuatta Düzenlenen Bir Husus Olarak: Karara Bağlanmış Bir Gündem Maddesinin Yeniden Görüşülmesine Yönelik Karar.....	172
B.	Çoğunluğa Dayalı Yeter Sayılar	178
1.	Çođunluk İlkesi	179

ccc. Menkul Kıymet İhracına veya Bu Konuda Yönetim Kuruluna Yetki Verilmesine Yönelik Karar.....	250
ddd. Anonim Ortaklığın Feshi Kararı..	251
eee. Tasfiye Hâlindeki Ortaklığın Önemli Miktarda Aktifinin Toptan Satışına Yönelik Karar	253
fff. TK 408/2-f Kapsamında Önemli Miktarda Ortaklık Varlığının Toptan Satışında Yeter Sayı Sorunu	256
(iii) Üçte İki Çoğunluğa Tabi Kararlar.....	266
(iv) Yüzde Altmış Çoğunluğa Tabi Kararlar.....	267
aa. Pay Sahiplerinin Rüçhan Hakkının Sınırlandırılması ya da Kaldırılması Kararı.....	268
aaa. Doğrudan Kaldırma veya Sınırlama Kararı	268
bbb. Dolaylı Kaldırma veya Sınırlama Kararı	273
i. Şarta Bağlı Sermaye Artırımında	274
ii. Rüçhan Hakkında İmtiyazlı Paylar Çıkarılmasında	279
iii. Yeni Pay Alma Hakkı Veren İntifa Senedi İhracında	280
bb. Tasfiyeden Dönme Kararı	282
aaa. Tasfiyeden Doğrudan Dönme	282
bbb. Tasfiyeden Dolaylı Olarak Dönme (Birleşmeye Katılma)	285
(b) Nitelikli Çoğunluğa Tabi Olduğuna Yorum Yoluyla Ulaşılan -Özellikli- Durumlar	288
(i) Sermayenin Eş Zamanlı Azaltılıp Artırılması Suretiyle Tamamlanması Kararı.....	288
(ii) “Geri Alma” Kararı.....	293
(iii) “Teyit” Kararı	298

(iv) Önerilmeye Muhatap Olma Hakkının Kaldırılması veya Sınırlandırılması.....	300
(v) Esas Sözleşmenin Ağırlaştırılmış Yeter Sayı İçeren Hükümlerinde Değişiklik Yapılmasına Yönelik Kararlar.....	302
C. Azınlık Yeter Sayıları.....	303
D. “Nisap Aranmayan” Hâller	310

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YETER SAYILARIN UYGULANMASI

I. Genel Açıklamalar	315
II. Uygulanacak Yeter Sayı Normunun Belirlenmesi	316
A. Normun Belirlenmesindeki Referans Noktası Olarak “Konu”	316
1. Genel Açıklamalar.....	316
2. Kararın Konu Bakımından Birden Fazla Normun Alanına Girmesinde Durum.....	321
B. Yeter Sayı Kaynakları	333
1. Kanuni Kaynaklar	333
2. İradî Kaynaklar	338
3. Yeter Sayı Normlarının Değiştirilmesi	344
a. Yeter Sayı İçeren Kanun Hükümünün Sonraki Kanunla Değiştirilmesi.....	345
(1) Kanunun Doğrudan Uygulanması Hâlinde	345
(2) Kanunun Esas Sözleşme Hükümü Olarak Uygulanması Hâlinde	346
(a) Esas Sözleşmede Kanun Metnine Yer Verilmesi.....	346
(b) Esas Sözleşmede Madde Numarasına veya Genel Olarak Kanuna Atıf Yapılması.....	349
b. Yeter Sayı İçeren Kanun Hükümünde Belirlenen Kuralın Esas Sözleşme ile Değiştirilmesi	353
(1) Yeter Sayıların Ağırlaştırılması.....	356
(a) Yeter Sayıların Ağırlaştırılabileceği Hâller	356

(b) Ağırlaştırma Yöntemleri.....	379
(i) Oranın Yükseltilmesi.....	379
(ii) Matrahın Değiştirilmesi.....	380
aa. Toplantı Yeter Sayısı Bakımından	380
bb. Karar Yeter Sayısı Bakımından	383
(iii) Ağırlaştırmanın Bir Yöntemi Olarak Veto Hakkı Tanınması Sorunu.....	395
(c) Ağırlaştırmanın Sınırı Sorunu	403
(2) Yeter Sayıların Hafifletilmesi	406
c. Yeter Sayı İçeren Esas Sözleşme Hükümünün Değiştirilmesi.....	409
d. Yeter Sayıların Değiştirilmesine Yönelik Kararın Tabi Olduğu Yeter Sayı.....	410
(1) Yeter Sayıların Hafifletilmesi Bakımından.....	410
(2) Yeter Sayıların Ağırlaştırılması Bakımından.....	416
III. Normda Belirlenen Oran Matraha Uygulanarak Gerekli Yeter Sayının Saptanması.....	418
IV. Gereken Yeter Sayıya Ulaşıp Ulaşılmadığının Tespiti.....	423
A. Toplantı Yeter Sayısı Bakımından	423
1. Tespitin Yapılacağı An.....	423
a. Toplantı Açılmadan Önce	423
b. Toplantı Süresince (Toplantı Nisabının Korunması İlkesi).....	427
2. Tespitin Yapılması	437
a. Toplantı Açılmadan Önce	437
b. Toplantı Süresince.....	438
B. Karar Yeter Sayısı Bakımından	442
V. Yeter Sayıların Hesaplanmasında ve Sağlanıp Sağlanmadığının Tespitinde Özellikli Durumlar	450
A. Genel Açıklamalar.....	450
B. Oydan Yoksunluğun Etkisi	451
1. Toplantı Yeter Sayısı Bakımından	452
2. Karar Yeter Sayısı Bakımından	456

C. Oy Hakkının Donmasının Etkisi.....	458
1. Genel Açıklamalar.....	458
2. Donmanın Yeter Sayılara Etkilerinin -Kısmen de Olsa- Kanunda Düzenlendiği Durumlar	462
a. Karşılıklı İştirak Hâlinde	462
b. Anonim Ortaklığın Kendi Paylarını Edinmesi Hâlinde	465
3. Donmanın Yeter Sayılara Etkisi Hakkında Pozitif Hüküm Bulunmayan Durumlar	468
a. Bildirim, Tescil ve İlân Yükümlülüklerine Aykırılık Hâlinde	469
b. Iskat Hâlinde	470
c. Borsaya Kote Nama Yazılı Payların Borsa Dışında İktisabı Hâlinde	472
d. Bağlı Nama Yazılı Payların Kanunen İktisabı Hâlinde .	472
e. Oy Hakkının Sınırlandırılması Hâlinde	476
f. Bir Donma Hâli Olarak Toplantıdan Çıkarılma.....	481
4. Donmanın Etkisi Bakımından Ara Sonuç ve Donmanın Uygulanması.....	483
VI. Yeter Sayılara Aykırılık ve Hukuki Sonuçları.....	484
A. Genel Açıklamalar.....	484
B. Gereken Yeter Sayının Elde Edilememesi	484
1. Toplantı Yeter Sayısı Bakımından	485
2. Karar Yeter Sayısı Bakımından	491
a. Genel Açıklamalar.....	491
b. Eşitlik Hâli ve Üstün Oy Sorunu.....	494
C. Yeter Sayıların Uygulanmasındaki Aykırılıkların Hukuki Sonucu.....	498
1. Toplantı Yeter Sayısı Bakımından	498
2. Karar Yeter Sayısı Bakımından	505
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	515
KAYNAKÇA.....	537